

Svet je bil ob izjavi grškega premierja Aleksisa Ciprasa, češ da se ne strinja z reformami, a jih sprejema, povsem zmeden. Kljub temu je bilo sporočilo grške dolžniške krize zelo jasno: socializem kot ideologija je spet bankrotiral.

Page: 19

Reach: 23000

Country: SLOVENIA

Size: 2591 cm2

2 / 5

Z Grčijo bankrotiral tudi socializem

JOŽE BIŠČAK *foto: REUTERS IN ARHIV REPORTERJA*
joze.biscak@reporter.si

Bilo je v četrtek, 25. junija. V klimatizirani pisarni ene od petih podružnic NBG banke na starodavni Kreti je član Sirize zase in za svoja sorodnika zahteval prekinitev vezave za 200.000 evrov in takojšnje izplačilo v gotovini. Nič spornega, če ne bi nekaj ur prej tedanji finančni minister Janis Varufakis članom vlade sporočil, da dogovora z EU najbrž ne bo in da bo uveden ukrep nadzora kapitala. Tipično za kolektivno čutečo levico: ko gre za njihov denar, so sebični kapitalisti, ko gre za denar drugih so radodarni socialisti.

Page: 19

Reach: 23000

Country: SLOVENIA

Size: 2591 cm2

3 / 5

Nemška kanclerka Angela Merkel in njen finančni minister Wolfgang Schäuble (desno) sta pri Grkih najbolj osvoženi osebi, čeprav bo kompromis bolj koristil grškim kot pa nemškim davkoplačevalcem.

Med zasedanjem grškega parlamenta so se radikalni levičarji v znak nasprotovanja sprejemu reform odzvali z nasiljem. Drugače pač ne znajo.

Zgodba je prišla na dan pretekli teden. Vsi so sumili Nadjo Valavani, namestnico ministra za finance, vendar je to zanikala in kasneje s srce parajočim pismom predsedniku vlade odstopila, je poročal portal *Efimerida*. Aleksis Cipras je dobesedno norel, saj so ga zaradi popuščenja Evropski uniji (EU) zapuščali ministri, podporo so mu odrekli poslanci. Zdaj izsiljevanja in poniževanja »ponosnih« Grkov ni obtožil le zlobnih neoliberalnih kapitalistov, ampak je svoj gnev kolrika in paranoika usmeril v neodvisne novinarje. Seveda v tiste, ki ne podpirajo politike Sirize, in tiste, za katere je Panagiotis Roumeliotis, nekdanji predstavnik Grčije pri Mednarodnem denarnem skladu (MDS), dejal, da so se v Washingtonu udeleževali finančnih seminarjev.

Tako indoktrinirani naj bi prišli nazaj v Grčijo in po medijih s širjenjem stališč MDS škodili javnemu interesu. »Kopica medijev

se je znašla pod drobnogledom javnega tožilstva, morali se bodo zagovarjati.« je za Ono dejala nekdanja misica Miša Novak Marlis, ki živi na Zakintosu (znanem po tem, da je dva odstotka njegovih prebivalcev »slepih«, za kar vsak dobi 700 evrov socialne pomoči na mesec). Ampak pregon drugače mislečih novinarjev je pač značilen za socialiste. In Cipras, ki je svojemu mlajšemu sinu dal ime Ernesto, po množičnem morilcu, posiljevalcu in pedofilu Che Guevari, ni nič drugačen.

Od junaka do bedaka

Udarec za Sirizo je bil boleč. »V dogovor ne verjamemo, vendar smo ga prisiljeni sprejeti,« je poslanec dejal Aleksis Cipras, ki je v tednu dni prehodil pot od junaka do bedaka. Sicer je reforme in varčevalne ukrepe podprlo 229 poslancev 300-članskega parlamenta. Kaj so sploh izglasovali?

Grški parlament je sprejel ukrepe za povečanje davka na dodano vrednost, razširitev baze davčnih zavezancev, spremembo pokojninskega zakona (zvišanje upokojitvene starosti), ustanovitev neodvisnega statističnega urada (Elstat) in zavezo do evropskega pakta za stabilnost, ki pomeni takojšnje in neposredne proračunske reze, če bi se Grčija odmaknila od ciljev. Do 22. julija morajo poslanci reformirati sodno zakonodajo in sprejeti evropsko direktivo bančnem sistemu. Šele ko bodo to sprejeli, se bodo začeli pogovori o podpisu sporazuma, s katerim bo Grčija dobila tretji, triletni sveženj pomoči, ki bo znašal med 82 in 86 milijard evrov. Medtem bo Grčija začasno finančno pomočjo dobila 12 milijard evrov, da bo lahko poplačala dolgove, ki zapadejo julija in avgusta. Potrebnih bo še od deset in 25 milijard evrov za grške banke, da se izognejo bankrotu.

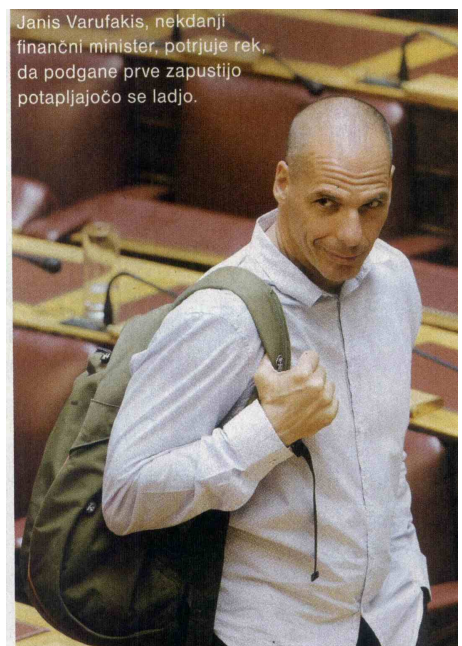
Nemci so v primerjavi z Grki revež

Svoj gnev je Siriza in tudi drugi evropski radikalni levičarji, kot je Združena levica, usmerila v kanclerko Angela Merkel in Nemčijo, češ da naj bi bogati Nemci skušali z območja evra izriniti revne Grke. No, to o bogatih Nemcih in revnih Grkih je le še eden od levičarskih mitov. V resnici so evrski »reveži« bolj bogati od evrskih »bogatašev«, za to obstajajo empirični dokazi.

Pred meseci je Evropska centralna banka naredila raziskavo, koliko neto premoženja ima povprečno evropsko gospodinjstvo. Ugotovili so, da znaša 109.000 evrov, toda lestvica po posameznih državah je presenetila vse. Najbolj bogata so gospodinjstva v Luksemburgu (398.000 evrov), za njimi so Ciprčani (267.000 evrov), sledijo pa: Malta (216.000), Belgija (206.000), Španija (183.000), Italija (174.000), Francija (116.000), Nizozemska (104.000), Grčija (102.000), Slovenija (101.000), Finska (86.000), Portugalska (75.000), Slovaška

(61.000) in na koncu Nemčija (51.400). Skratka povprečno grško gospodinjstvo je še enkrat bogatejše od nemškega, in zdaj naj bi nemški davkoplačevalci nosili največje breme pri grškem dolgu. Povsem logično je, da se temu upirajo.

Kako je to mogoče, saj je nemški BDP na prebivalca večji od grškega? Preprosto. V Evropi imajo samo Švicarji (ki tudi veljajo za »bogate«) v lasti manj premoženja kot Nemci (samo 44 odstotkov Nemcev živi v lastnem stanovanju), medtem ko je Grkov z lastno nepremičnino kar 72 odstotkov (takih Slovencev je 82 odstotkov). Nemci pravijo, da niso tako bogati, da bi si lahko privoščili imeti lastne nepremičnine (hišo ali stanovanje), Grki pa očitno so. Zato je rešitev grškega dolga na dlani: Grki naj prodajo nepremičnine in se preselijo v najemniška stanovanja. Kajti grški davkoplačevalci dolgujejo nemškimi, imeti lastno stanovanje pa ni človekova pravica, kot levičarji radi razlagajo.

Janis Varoufakis, nekdanji finančni minister, potrjuje rek, da podgane prve zapustijo potapljačo se ladjo.

Cipras je s Sirizo vzor za Združeno levico. Na sliki (od leve): Matjaž Hanžek, Alexis Cipras, Violeta Tomič in Luka Mesec.

Socializem zaigral grško suverenost

Atene so se tudi zavezale, da pripravijo natančen časovni okvir za številne reforme: popolna prenova pokojninskega sistema, privatizacija podjetij za dobavo električne energije, sprememba delovne zakonodaje, okrepitev finančnega sistema, možnost poslovanja ob nedeljah, deregulacija lastništva lekarn; zasebnikom omogočiti opravljanje trajektnih prevozov, ukiniti regulacije, ki omejujejo uporabnost mlečnih izdelkov, popolnoma reformirati javno upravo. Grčija mora ustanoviti privatizacijski sklad, na katerega bo prenesla za 50 milijard evrov državnega premoženja in ga prodala: polovica kupnine bo šla v banke, četrtina za investicije in četrtina za poplačilo dolga.

Toda za Ciprasa je bil najbrž najtežji pogoj, po katerem grška vlada ne more samostojno predlagati zakonov, ki zadevajo gospodarstvo. Za vsak zakon morajo najprej dati privoljenje evropske institucije, šele potem ga sprejema grški parlament. Poleg tega mora Siriza umakniti vse zakonske spremembe, ki jih je sprejela v zadnjih petih mesecih in so bile na škodo upnikov. Ob tem, da več kot 320 milijard evrov dolga ostane, vprašanje je celo prestrukturiranje dolga, države evro območja so obljubile, da bodo o tem razmislile.

Militantne Sirizine ženske proti Ciprasu

Naštetih ukrepi so samo minimalni pogoji, da Grčija dobi finančno pomoč, in so hujši od prvih, ki sta jih Cipras in Varufakis gladko zavrnili ter EU, MDS, upnike in druge evropske institucije označila za teroriste. Levičarska Siriza je s svojo lahkomišelnostjo Grkom zapravila suverenost. Sprejeti ukrepi niso namreč nič drugega kot natančno to – resnično izguba suverenosti. Svetilnik socialističnega upanja, ki iz Grčije sveti na Evropo, kot so pri Združeni levici z Lukom Mesecem na čelu označevali Sirizo, bo zdaj zdaj ugasnil, samo še brli. Stranka se mu sesuva. Glasovanja se je vzdržalo ali je bi-

lo proti reformam 38 Sirizinih poslancev, med njimi nekdanji finančni minister Janis Varufakis, minister za energijo Panagiotis Lafazanis in predsednica parlamenta Zoi Konstantopoulou. Hud udarec mu je zadalo tudi žensko revolucionarno krilo Sirize. Kar 14 poslank, nasilnih levičarskih aktivistk, ki so se v preteklosti na ulicah že fizično spopadale s policijo in so po volilni zmagi Sirize orgazmično proslavljale, mu je obrnilo hrbet. Naj naštejemo samo nekatere.

Prva je maoistka, 56-letna Joana Gaitani, ki jo v slovenskem parlamentu po socialističnih izpadih lahko primerjamo z Violeto Tomič. Gaitanijeva je bila aktivna članica študentskega gibanja (1977–1981) in se je udeleževala nasilnih protestov v Franciji, bila je članica Organizacije socialistične revolucije ter različnih delavskih in ekstremističnih (trockističnih in komunističnih) internacional, aktivistka ženske

Angleži: evro naj opusti Nemčija

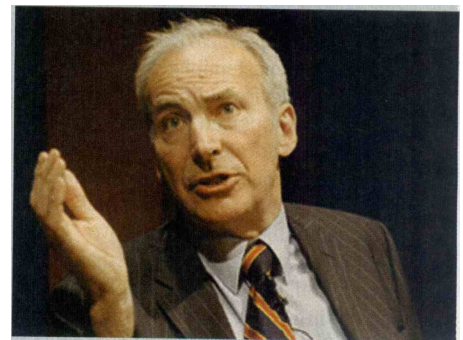
Dogovor z Grčijo ni optimalna rešitev, velika verjetnost je, da bo na območju evra še kakšna podobna kriza, je pretekli teden zapisal Anthony Hilton, finančni urednik v londonskem Evening Standardu. Po njegovem se bodo države, ki jih družijo skupna valuta, razšle prej ali slej. »Kakor se sliši nenavadno, bi bilo najbolje, da z območja evra odide Nemčija,« piše Hilton. Nemci bi se vrnili k svoji stari valuti, nemški marki, ki bi takoj postala močnejša od evra, to pa bi ugodno vplivalo na druga gospodarstva. Če se to ne bo zgodilo, bodo morale bogatejše evrske države še naprej subvencionirati revnejše.

Če hoče Grčija ostati v evroobmočju, mora za toliko zmanjšati plače, da bodo primerne za nemško produktivnost, saj je Nemčija gonilna sila. Ker tega ne morejo, je edina rešitev varčevanje. Grkov namreč ne bo nič spremenilo v Nemce. Nimajo delovnih navad, njihovo gospodarstvo je povsem drugačno. In tudi v prihodnosti ne

Primerjava povprečnih cen v Ljubljani in Atenah (v EUR)

			
Mleko običajno (1 l)		0,92	1,29
Kruh beli (0,5 kg)		1,2	0,77
Jajca (12 kom)		2,01	3,14
Lokalni sir (1 kg)		7,36	8,4
Riž beli (1 kg)		1,29	1,75
Paradižnik (1 kg)		1,69	1,27
Solata (glava)		0,98	0,5
Krompir (1 kg)		0,71	0,69
Pomaranče (1 kg)		1,48	0,88
Steklenica vina (srednja kakovost)		6	5
Domače pivo (0,5 l)		1,07	0,95
Uvoženo pivo		1,37	1,19
Bencin Eurosuper		1,35	1,59
Internet (10 Mbps)		23,1	18,21
Taxi (1 km)		0,92	0,68
VW golf 1.4 90 KW		18.000	17.000
Stroški za stanovanje (85 m²)		208,07	151,12
Najem 3-sobnega stanovanja v centru (mesec)		774,55	497,11
Cena stanovanja v centru (1 m²)		2.427,27	1.347,80

VIR: Numben

Anthony Hilton, finančni urednik Evening Standarda

bo nič drugače, ne glede na to, koliko se bodo trudili. Podobno je s tekom. Čeprav še toliko treniraj in si nabiraj kondicijo, nikoli ne boš Mo Farah, evropski, svetovni in olimpijski prvak v tekih na 5.000 in 10.000 metrov. Enako je v gospodarstvu. Z Nemci ne more nihče tekovati, je zapisal Anthony Hilton.

Page: 19

Reach: 23000

Country: SLOVENIA

Size: 2591 cm2

5 / 5

Cipras se je obdal z zelo militantnimi in revolucionarnimi ženskami. Ena od teh je nekdanja novinarka ERT Aglaja Kiritsi (na sliki), ki sebe označuje za »socialistično delavko«.

Ukrepe in reforme, ki sta jih morala pripraviti novi finančni minister Evklid Cakalotos (levo) in Aleksis Cipras so veliko bolj boleči, kot so jih junija zahtevali EU in upniki.

popude zoper dolg in varčevanje (2011) in soustanoviteljica Sirize. Ko je prišla v grški parlament, je za medije vzniheno izjavila: »Prvič smo v grškem parlamentu tudi maoisti in trockisti.«

Socialistične delavke

Druga je nekdanja novinarka javne televizije (ERT) Aglaja Kiritsi. Za izjemno radikalno in nasilno novinarko grški mediji pišejo, da »je bila osebna izbira Ciprasa, ko so izbirali kandidate za parlament«. Ko so jo vprašali, kako bi sebe označila, je odgovorila, da je »socialistična delavka«. Podobna ji je Elena Psarou, 33-letna vzgojiteljica in pesnica. Od študentskih let je kot fanatična feministka tudi aktivistka nasilnih levičarskih gibanj, čeprav jo označujejo kot plašno in mirno. Svoj veliki trenutek je dočkala, ko je bila na pobudo Ciprasa izvoljena v Sirizin centralni komite in dodeljena v strankino tajništvo oddelka za politiko enakosti spolov.

Kot četrto vplivno mediji omenjajo 36-letno Iro Dioti. Diplomantka Oddelka za mednarodne in evropske študije Aristotelove univerze v Solunu je po izobrazbi ekonomistka in naj bi bila od vseh Ciprasovih žensk še najbolj miroljubna. In vsi Sirizini poslanci so dejali, da vlada ne uživa več njihove podpore, to pomeni, da je vladna koalicija v parlamentu izgubila večino. Tudi zato je Cipras v pogovoru izjavil, da so nove, izredne volitve septembra povsem realna opcija, toda še prej želi z EU oziroma drugimi mednarodnimi institucijami podpisati sporazum.

Konec radikalnega levičarstva

Analistiki ugotavljajo, da je s tem tudi konec radikalnega levičarstva v Grčiji, po vsej verjetnosti pa tudi novega socialističnega eksperimenta političnih šarlatanov v Evropi. Do zdaj se je lahko Evropa 21. stoletja samo muzala ob socialistični Venezueli, kjer je primanjkovalo toaletnega papirja, kjer si moral za nakup plenice predložiti pet dokumentov, kjer so se nabirale vrste pred trgovinami z osnovnimi življenjskimi potrebščinami in kjer bo inflacija letos preseгла sto odstotkov.

Tako pomanjkanje so poznale pred več kot četrto stoletja samo države vzhodnega bloka, vključno z Jugoslavijo, Grčija ga je občutila v zadnjih treh tednih. Ne samo Evropa, ampak ves svet je lahko spet videl, kam pelje socializem. Začne se s tem, da ljudje ne morejo do svojega denarja, konča s popolnim kaosom in diktaturo s socialisti na čelu. Cipras je očitno zadnji hip spoznal, da bi taka slika Grčije najbrž pomenila tudi konec levih elit, tega očitno ne ve Luka Mesec, izdelek iz laboratorija F21, ki zajema ideje komunizma.

Mesec ideološki bankrotiranec

Pokazalo pa se je še nekaj – da javni sektor deluje kot ena velika politična stran-

ka, ki je naklonjena socialističnemu prerazporejanju. V Grčiji v zadnjih dneh proti sporazumu z EU niso protestirali delavci, ljudje za tekočim trakom ali iz kamnoloma, ampak večinoma javni uslužbenci, se pravi tisti, ki jih plačujejo davkoplačevalci iz realnega, zasebnega sektorja. Pridružili so se jim tudi zaposleni v državnih podjetjih, ki v Grčiji uživajo privilegiran položaj. Podobne volivce ima tudi Združena leвица, zato zaton Ciprasa pomeni tudi zaton Mesca, ki se zdaj kaže celo za večjega radikalca od svojega atenskega vzornika. »Sirizi je v dosedanjem boju uspelo razgaltati evropske gospodarje in pokazati evropski in svetovni javnosti, da v drami o Grčiji ne gre za nikakršno ekonomsko nujnost, ampak za politično vojno evropskih elit proti uporni Grčiji.« meni Luka Mesec.

To ne bo držalo. Mehanizmi delovanja »finančni teroristov«, kot jim pravijo v ZL, so znani, pravila tudi. Če je kaj Sirizi uspelo, je to, da so še enkrat pokazali in dokazali, da socialistično gospodarstvo ne deluje. Evropejci so to lekcijo, vsaj upamo lahko, vzeli na znanje. Zato so Luka Mesec, Janis Varufakis in drugi ideološki bankrotiranci grške dolžniške krize. ■

Aleksis Cipras je za javno televizijo ERT dejal, da so predčasne, izredne volitve povsem realna septembrska opcija. Lider Sirize se več kot očitno poslavlja.

